Dosarul nr.2p/s-176/25 (2-25036550-12-2p/s-20032025)

HOTĂRÎRE

În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la data de 19 mai 2025 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 28 mai 2025
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecătorul Maria Ţurcan
grefier Chihai Aliona
avocat Cortac Nicolae

A examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea petiționarului Șveț Alexandr, persoane interesate Autoritatea Tutelară Pretura sectorului Botanica, mun.Chișinău, Direcția asistență socială sectorul Botanica, și Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a Consiliului mun.Chișinău, despre instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința persoanei fizice *****,

a c o n s t a t a t:

1. La data de 17.03.2025 Șveț Alexandr s-a adresat cu cererea despre instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința persoanei fizice *****.
2. În motivarea cererii Șveț Alexandr a indicat, că este fratele lui *****. Conform Raportului de Expertiză Extrajudiciară nr. *****din 24 februarie 2025, despre persoana expertizată ***** s-au concluzionat următoarele. 1. ***** suferă de maladie psihică cronică ***** care se manifestă prin, volum de cunoștințe foarte redus, interese limitate, gândirea concret-situațională, primitivă, lipsa atitudinii critice față de starea sa, a sănătății și a comportamentului. 2.Numitul ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atît patrimoniale cît și cu caracter personal, el avînd dicernămîntul psihic abolit în totalitate. 3.Reieșind din starea psihică ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual. 4.Avînd în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă sus-numitul este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea ameliorării semnificative sau însănătoșirea este mai mult ca rezervat. Conform art. 51 Constituția RM ”persoanele cu dizabilități beneficiază de o protecție specială din partea întregii societăți. Statul asigură pentru ele condiții normale de tratament, de readaptare, de învățămînt, de instruire și de integrare socială.”
3. Cunoscînd situația în care se află *****, faptul că acesta nu poate avea grija de sine stătător, faptul că acesta nu poate vorbi, nu înțelege despre ce este întrebat consideră că este necesară instituirea măsurii de ocrotire sub formă de tutelă. A menționat petiționarul că

***** are nevoie de supraveghere, ajutor și monitorizare 24/24, ceea ce denotă faptul că este nevoie de o reprezentare continuă.

4. Petiționarul Șveț Alexandr solicită: instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****, pe un termen de 10 ani; **3)** numirea fratelui Șveț Alexandr în calitate de persoană însărcinată cu ocrotirea judiciară.
5. În ședința de judecată petiționarul Șveț Alexandr a susţinut cererea și a solicitat să fie admisă.
6. Reprezentantul petiționarului Șveț Alexandr, avocatul Burduniuc Victor a solicitat admiterea cererii.
7. Avocatul Nicolae Cortac în interesele lui *****, a solicitat admiterea cererii. Totodată, a solicitat de a fi retras lui ***** dreptul la vot, dat fiind faptul că dumnealui nu conștientizează adecvat stările de fapt, nu poate să analizeze și să decidă asupra opțiunii de vot.
8. În ședința de judecată a fost audiată persoana interesată *****. Instanța a constatat că ***** la întrebările adresate n-a oferit răspunsuri în mod conștient, doar a recunoscut pe fratele său, și atît. Nu a putut verbaliza nici un cuvînt, nu a înțeles despre ce este întrebat.
9. Intervenientul accesoriu Direcția Asistență Socială Botanica nu s-a prezentat, a fost citat legal cu aviz de recepție. (f.d. 27)
10. Prin încheierea protocolară din ședința de judecată din 19.05.2025 s-a dispus atragerea în proces în calitate de persoană interesată Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a Consiliului mun.Chișinău. La data de 08.05.2025 Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a Consiliului mun.Chișinău a depus prin cancelaria instanței referința, în care a menționat că potrivit datelor furnizate de către Direcția asistență socială Botanica (DAS), cet. ***** născut în anul *****, domiciliat în *****, este încadrat în grad ***** și beneficiază de următoarele prestații sociale: -pensie de dizabilitate în cuantum de 4736,26 lei lunar; - suport financiar în valoare de 180 lei lunar; -compensaţie pentru serviciile de transport în valoare de 480 lei trimestrial. În prezent, domnul ***** locuieşte împreună cu următorii membri a familiei: -mama, doamna Liubov Şveţ, născută în anul 1951, pensionară pentru limita de vârstă, beneficiază de o pensie în valoare de 4153,84 lei lunar, precum și de o alocaţie lunară de stat în sumă de 1000 lei; -fratele, domnul Alexandr Şveţ, născut în anul *****, este angajat cu un venit lunar în mărime de 12.116,64 lei; -cumnata, doamna Mariana Şveţ, născută în anul *****, este angajată ocazional, fără venituri stabile declarate. Locuinţa familiei este compusă din trei camere, iar conform verificărilor efectuate și informaţiilor oferite de membrii familiei, starea tehnică și sanitară a spaţiului locativ corespunde normelor în vigoare. Membrii familiei au relatat că relaţiile intrafamiliale sunt armonioase caracterizate prin sprijin reciproc. Domnul ***** este asistat zilnic în activităţile de rutină atât de mama, cât şi de fratele său, aceştia oferindu-i suport fizic şi moral constant. Familia a fost informată cu privire la serviciile sociale disponibile și prestaţiile de sprijin acordate prin intermediul DAS sectorul Botanica, urmând ca la necesitate, să solicite intervenţia specialiştilor de profil. Astfel, DGAMS împreună cu DAS sector Botanica, susţin cererea de chemare în judecată înaintată de către Alexandr Şveţ privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privinţa cet. *****. Având în vedere gradul ***** al acestuia, precum și imposibilitatea de a-şi exercita în mod autonom drepturile şi obligaţiile civile, se consideră că instituirea tutelei este măsura necesară și adecvată pentru protejare intereselor sale, în conformitate cu principiul interesului superior al persoanei ocrotite. De asemenea, având în vedere legătura strânsă şi

sprijinul constant din partea membrilor familiei, aceştia fiind în măsură să îndeplinească în mod corespunzător obligaţiile impuse de tutela legală, persoana interesată susţine că această măsură va asigura o protecţie eficientă şi în deplin acord cu necesităţile cet. *****. (f.d. 29-30)

11. Audiind petiționarul, ceilalți participanți la proces, examinând materialele dosarului, instanţa de judecată consideră cererea întemeiată şi pasibilă de a fi admisă integral, din următoarele raționamente.

12. Conform art.302 alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. a) CPC, *(1) În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă); (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiţionarului: a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei în privinţa căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituţiei de tratament sau instituţiei sociale în care este stabilită aceasta.*

13. În conformitate cu art. 307 alin. (2) CPC, *la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privinţa căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.*

14. Potrivit art. 65 alin. (1) Cod civil, *persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.*

15. Conform art. 92 alin.(1) Cod civil (redacția din 01.03.2019), *măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.*

16. Potrivit art. 94 alin. (1) al Codului civil, *cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către: c) persoana cu care persoana indicată la lit.a) locuieşte împreună de mai mult de 3 ani; d) ruda sau afinul persoanei indicate la lit.a).*

17. Conform art. 102 alin. (3) și (4) Cod civil, *în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.*

18. Potrivit art. 103 Cod civil, *(1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.*

19. În ședința de judecată s-a constatat că, persoana fizică ***** este fratele petiționarului Șveț Alexandr. Petiționarul Șveț Alexandr a menționat în cerere că ***** nu poate avea grijă de sine stătător. Totodată, a indicat că ***** are nevoie de supraveghere, ajutor și monitorizarea 24/24, ceea ce denotă faptul că este nevoie de o reprezentare continuă.

20. Potrivit informației eliberată de Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Botanica, ***** se deservește la medicul psihiatru în sectorul Botanica al municipiului Chișinău cu diagnoza: *****. Este cu grad de dizabilitate*****. (f.d. 13)

21. Totodată, la materialele cauzei este anexată copia certificatului de încadrare a gradului de invaliditate *****. (f.d. 14)

22. Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară *******, s-a conchis:**

1) Expertizatul ***** suferă de maladie psihică cronică: *****, care se manifestă prin: volum de cunoștințe foarte redus, interese limitate, gîndirea concret-situațională, primitivă, lipsa atitudinii critice față de starea sa, a sănătății și comportament.

2) Numitul ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conştientiza acţiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât şi cu caracter personal, el avînd discernământ psihic abolit în totalitate.

3) Reieşind din starea psihică ***** nu poate participa în şedinţa de judecată la momentul actual.

4) Avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, este puţin probabil că starea cet. ***** se va îmbunătăţi, maladia psihică cronică de care suferă sus-numitul este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoşiri este mai mult ca rezervat. (f.d. 15-20)

23. Prin urmare, instanța de judecată constată, că pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime a lui *****, este necesară instituirea unei măsuri de ocrotire judiciară și desemnarea unui tutore. Avînd în vedere că Șveț Alexandr este fratele lui *****, care are grijă de acesta, instanța de judecată consideră oportun de a desemna pe Șveț Alexandr în calitate de tutore al persoanei fizice *****. Alte persoane mai apropiate lui Valeri, decît petiționarul, nu sunt, afară de mama lor, care este deja în etate, și care avut grijă de acesta pînă acum.

24. Potrivit art. 308/11 alin. (2) CPC, *la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; d) persoana poate alege opţiunea dorită.*

25. Avînd în vedere cele menționate, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite prevederile art. 308/11 alin. (2) CPC și ***** urmează a fi privat de dreptul la vot, stabilit de Codul electoral.

26. În conformitate cu art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată

HOTĂRĂŞTE:

Se admite integral cererea petiționarului Șveț Alexandr privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice *****.

Se instituie în privința persoanei fizice *****, născut la ***** *****, cod personal ***** măsura de octotire judiciară sub forma tutelei, pe un termen de 10 (zece) ani de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești.

Se desemnează în calitate de tutore al persoanei fizice *****, domnul Șveț Alexandr, născut la data de***** *****, cod personal *****.

Se privează *****, născut la ***** *****, cod personal *****, de dreptul la vot, stabilit de Codul electoral.

Hotărîrea judecătorească definitivă, prin care ***** este privat de dreptul la vot, urmează a fi adusă la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărîrea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei
Judecătorul Maria Ţurcan